

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraza nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domnului Tomișu Dumitru,
Primar*

COMUNA URMENIȘ, JUDEȚUL BISTRIȚA – NĂSĂUD

*Comuna Urmeniș, str. Principală nr. 204,
cod poștal 427370, jud. Bistrița-Năsăud*

Tel: 0263-354177/ 0263-354157/ 0263- 354155

Email: primariaurmenis@yahoo.com

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 15168 din 22. APR. 2024

RECOMANDAREA

Nr. *88* din **22. APR. 2024** 2024

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor în urma reportajului publicat, în data de 11 martie 2024, pe portalul de știri observatorbn.ro, sub titlul "*Un bărbat a fost arestat după ce și-a bătut de mai multe ori partenera și copiii*"¹, fiind solicitate informații din partea Inspectoratului de Poliție Județean Bistrița – Năsăud - Poliția municipiului Bistrița și din partea Primăriei Comunei Urmeniș, județul Bistrița – Năsăud.

Inspectoratul de Poliție Județean Bistrița – Năsăud - Poliția Municipiului Bistrița a redirecționat solicitarea Avocatului Poporului către Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclean.

Parchetul de pe lângă Judecătoria Beclean a precizat că a fost înregistrat un dosar penal în care s-au efectuat cercetări față de numitul sub aspectul comiterii infracțiunilor de: *violență în familie* față de persoana vătămată - 3 acte materiale (în datele de 04.03.2024, 06.03.2024 și 09.03.2024); *amenințare* în dauna persoanei vătămate săvârșită în data de 06.03.2024; *violență în familie* față de persoana

¹ <https://www.observatorbn.ro/2024-03-11-un-barbat-a-fost-arestat-dupa-ce-si-a-batut-de-mai-multe-ori-partenera-si-copiii>

vătămată minoră _____, în vârstă de _____ ani (în data de 06.03.2024); *violență în familie* față de persoana vătămată minoră _____, în vârstă de _____ ani (în data de 06.03.2024).

În urma solicitării numitei _____, în calitate de persoană vătămată în dosarul penal, prin care aceasta a precizat că își retrage plângerea prealabilă formulată în data de 09.03.2024, *s-a dispus clasarea cauzei sub aspectul comiterii celor 6 infracțiuni mai sus menționate*. Totodată, prin ordonanța prim-procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Beclean din data de 25.03.2024, ora 10:00, s-a dispus punerea de îndată în libertate a inculpatului _____.

Primăria Comunei Urmeniș, județul Bistrița - Năsăud a transmis declarația mamei, din care reiese faptul că minorele nu erau acasă când a avut loc incidentul dintre mamă și prietenul ei. Acesta nu a locuit niciodată împreună cu mama și copiii. Ordinul de restricție a fost emis după o săptămână când, _____ a avut o altercație cu un vecin al mamei.

Această familie nu a solicitat niciodată ajutorul autorităților locale, mama fiind angajată Primăriei Comunei Urmeniș ca asistent personal pentru tatăl său. Doamna _____ se descurcă bine, copiii fiind foarte bine îngrijiți, frecventează regulat școala, respectiv grădinița. Mama susține că nu are nevoie de ajutor din partea autorităților locale sau a altei instituții. A fost anexată răspunsului declarația menționată.

Considerentele de mai sus nu relevă efectuarea unei evaluări a situației minorelor de către autoritățile locale. Deși, prin adresa transmisă Primăriei Comunei Urmeniș, au fost solicitate date referitoare la demersurile realizate pentru evaluarea copiilor și a mamei victime ale violenței în familie și concluziile evaluării situației acestora, copia ultimei anchete sociale realizate la familie și a fișei de identificare a riscurilor completată pentru fiecare copil, dacă copiii se află într-o situație de risc (au fost/sunt victime ale abuzului, neglijării sau a oricărei forme de violență fizică sau psihică în familie), măsurile luate protejarea copiilor raportat la riscurile identificate, serviciile de care beneficiază, modalitatea de colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița – Năsăud în acest caz, dacă mama a fost informată cu privire la drepturile victimelor violenței domestice, precum și serviciile de care poate beneficia (protecție, hrană, consiliere psihologică etc.), măsurile luate de autoritatea publică locală, în conformitate cu prevederile Legii nr. 217/2003, pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, aceste informații nu au fost comunicate.

Mai mult din răspunsul transmis nu reiese efectuarea vreunui demers către Secția 3 Poliție Rurală Lechința, Postul de Poliție Urmeniș, Consiliul Comunitar Consultativ al unității administrativ - teritoriale sau Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bistrița – Năsăud referitor la agresarea celor două minore.

În contextul dispozițiilor **art. 118 alin. (1) din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: "a) *monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor;* c) *identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa;* e) *asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local.*" Mai mult, angajații instituțiilor publice care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de neglijare au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului, conform prevederilor **art. 89 alin (3) din Legea nr. 272/2004**.

De asemenea potrivit **art. 113 coroborat cu art. 114 din Legea nr. 272/2004** autoritățile administrației publice locale au obligația să garanteze și să promoveze respectarea drepturilor copiilor din unitățile administrativ-teritoriale, asigurând prevenirea separării copilului de părinții săi, să implice colectivitatea locală în procesul de identificare a nevoilor comunității și de soluționare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii. "În acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzând, dar fără a se limita, oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, polițiști. Rolul acestor structuri este atât de soluționare a unor cazuri concrete, cât și de a răspunde nevoilor globale ale respectivei colectivități." (**art. 114 alin. (2)**).

Metodologia de lucru privind colaborarea dintre serviciile publice de asistență socială și direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, precum și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea a fost aprobată prin **H.G. nr. 691/2015**.

Conform **art. 2 lit. g) din Anexa nr. 2** din Metodologia din 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea situația de risc reprezintă orice situație, măsură sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp, iar serviciul public de asistență socială, în îndeplinirea atribuției de monitorizare și analizare a situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială și a realizării activității de prevenire a separării copilului de familia sa, va identifica situațiile de risc la care este supus copilul și care impun acordarea de servicii și beneficii.

Serviciul public de asistență socială are obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială (art. 6). Mai mult potrivit art. 4 din aceeași anexă "Situația de risc a copilului trebuie analizată cel puțin din următoarele aspecte: a) situația economică a familiei; b) situația socială a familiei; c) starea de sănătate a membrilor familiei; d) nivelul de educație al membrilor familiei; e) condițiile de locuit ale familiei; f) existența unor comportamente la risc identificate în cadrul familiei."

*În situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6), **în termen de 30 de zile de la completare reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește planul de servicii, conform art. 10 alin. (1) din Metodologie.***

Serviciul public de asistență socială are obligația, potrivit dispozițiilor art. 39 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului republicată, cu modificările și completările ulterioare, să ia toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie. Orice separare a copilului de părinții săi trebuie să fie precedată de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

Art. 5 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată cuprinde definiția membrilor de familie – victime ale violenței în familie, respectiv: "(1) În sensul prezentei legi, prin membru de familie se înțelege: c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, actuali sau foști parteneri, indiferent dacă acestea au locuit sau nu cu agresorul, ascendenții și descendenții partenerii/partenerului, precum și frații și surorile acestora. (2) În sensul prezentei legi prin victimă se înțelege persoana fizică ce este supusă uneia sau mai multor forme de violență prevăzute la art. 4, inclusiv copiii martori la aceste forme de violență.."

Mai mult, prin Anexa 1 la H.G. nr. 49/2011 - Metodologie-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie se stabilește:

"SECTIUNEA I²: Identificarea situațiilor de violență în familie: Totodată, identificarea situațiilor de violență în familie se realizează de către SPAS/persoanele cu atribuții în asistență socială prin colectarea și verificarea informațiilor de la structurile comunitare consultative și, acolo unde acestea nu sunt încă organizate, de la actorii sociali din comunitate, directorii unităților de învățământ, șefii unităților/structurilor teritoriale ale Poliției Române, cadrele medico-sanitare (medicul de familie, asistența medicală comunitară,

mediatorul sanitar), preoții etc. Atât profesioniștii menționați anterior, cât și SPAS/persoanele cu atribuții în asistență socială semnalează situațiile de violență în familie la DGASPC.

SECȚIUNEA 1⁴: Evaluarea inițială: În timpul procesului de semnalare debutează subetapa evaluării inițiale. Evaluarea inițială reprezintă procesul prompt și sumar prin care este colectată și verificată, într-o primă instanță, informația cu privire la suspiciunea sau situația de violență asupra copilului, respectiv de violență în familie.

Evaluarea inițială se realizează de către asistenții sociali din cadrul SPAS sau de către persoanele cu atribuții în asistență socială de la nivelul primăriilor.”

Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

Față de aceste considerente, în temeiul art. 59 din Constituția României coroborat cu art. 16 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul Comunei Urmeniș, județul Bistrița - Năsăud, în temeiul art. 154 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care îi conferă funcția de garant al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, *va dispune măsurile necesare pentru:*

- 1. Întocmirea unei anchete sociale detaliate la domiciliul familiei minorelor*
și _____, *din comuna Urmeniș, sat* _____, *str.* _____, *nr.* _____
jud. Bistrița-Năsăud.
- 2. Completarea fișei de identificare a riscurilor pentru minorele* _____ *și* _____
și, în situația în care se confirmă existența a cel puțin uneia dintre
situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6) din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 691/2015, întocmirea și
aprobarea planului de servicii în termenul legal.

3. *Eficientizarea comunicării dintre Compartimentul de asistență socială și Secția 3 Poliție Rurală Lechința - Postul de poliție Urmeniș, respectiv Consiliul Comunitar Consultativ în scopul identificării cu celeritate a situațiilor de violență în familie și realizarea evaluării inițiale conform H.G. nr. 49/2011.*

Primarul Comunei Urmeniș, județul Bistrița - Năsăud va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr.18, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj; tel./fax: 0264/591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro). în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în antet, vă prelucrează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezbătute către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor/birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de puncte de vedere, organizare, derulare evenimente, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formulărilor de declarație responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date de rectificare, ștergere, restricționare în conformitate cu dispozițiile art. 15-17 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poștă la sediul ANSPDCP sau la adresa avp@anspdcp.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea *Protecția datelor cu caracter personal*.